
'HİÇBİR YERE GİTMEYECEĞİZ': KOSOVALI ORTODOKSLAR NELERİN HAZIRLIĞINDA?

16.04.2018

Sputnik (16 Nisan 2018)

Kosova'da Sırp siyasetçi Oliver İvanovic'e düzenlenen suikast ve Sırbistan'ın Kosova Ofisi Müdürü Marko Curiçin tutuklanıp ardından Belgrada geri gönderilmesi, bölgedeki Sırp azınlığın hangi şartlarda yaşamak zorunda olduğunu gözler önüne serdi.

Sputnik, Kosovadaki durumun ileride ne şekilde gelişeceğini ve bu topraklardaki Ortodoksluğun korunup korunamayacağını araştırdı.

YENİ KATLIAM TEHLİKESİ VAR MI?

Kosovanın Mitroviça kentinde yaşayan Marko Yakşiç, kenti Sırp ve Arnavut kısımlarına bölen İbre Nehrindeki köprünün bulunduğu bölgede son birkaç yılda etnik esaslı çatışmaların sayısında büyük artış olduğunu, çatışmalarda genel olarak gençlerin yer aldığını anlattı. Yakşiç, Kosovadaki olaylar sıklıkla etnik nefrete dayalı, fakat bu otomatik olarak Arnavutların ve Sırpların mensup olduğu farklı dinleri de kapsıyor diye konuştu. Durumu diğer ülkelerdeki durumla karşılaştıran Yakşiç, Kosova ve Metohiyadaki aşırı İslamcılığın gelişmesine rağmen o kadar ön plana çıkmadığını söyledi.

Koskovadaki birçok kilise ve manastır polis ya da askerler tarafından 24 saat korunuyor. Kosovalı Sırplar, Arnavutların birçok Ortodoks kilisesini ve Sırp tarihi eserleri imha ettiği Mart 2004 olaylarının tekrar etmesinden korkuyor. Bölgedeki durum, patlamaya hazır olarak niteleniyor.

Kosova yönetiminin gerilimin artışında doğrudan parmağı olduğunu belirten Yakşiç, Kosova Arnavut özel kuvvetlerinin Sırbistan hükümetinin Kosova Ofisi Müdürü Marko Curiçin tutuklanması sırasında Mitroviçadaki Sırpların en aktif temsilcilerini de tutukladıklarını, bazı kişilere fiziksel şiddet uyguladıklarını, baskında 30 kişinin yaralandığını, Curiçinse Belgrada geri gönderildiğini anlattı.

Sırp yönetimiye durumu fazladan dramatize etmiyor. Kosova'dan Sorumlu Bakan Marko Curiç, bu konuda, Priştine ile diyalog, ölümle sonuçlanan etnik saldırıların tamamen sona erdiği bir atmosfer yaratıldı. Ayrıca genel olarak Arnavut siyasi çevrelerinin Sırp kültürel ve dini yapıtlarına daha sorumlu bir tutum sergilediği görülüyor açıklamasında bulundu.

Rus sosyal medya platformu VKontakte'deki Serbian Tifo grubunun yöneticisi Andrey L., eski Ortodoks kutsal emanetleri görmek için Kosovaya 2016'dan bu yana 3 kez geldiğini ifade etti. İzlenimlerini VKontakte'de paylaşan 28 yaşındaki Andrey, Kosovada ilk göze çarpan şeyin, Sırp köyleri de dâhil olmak üzere her yerde dalgalanan Arnavut bayrakları olduğunu aktardı.

Kendisini en çok etkileyen şeyin Sırp'ların her şeye rağmen normal bir yaşam sürmeye çalışması olduğunu anlatan Andrey, "Kötü zamanların ne zaman başlayacağını asla bilemezsin. Aslında birçok kişi buradaki her şeyini bırakıp gidebilir, fakat Kosovalı Sırp'lar panik yapmıyor, onlar, 'Bu bizim torağımız, hiçbir yere gitmeyeceğiz' diyor paylaşımında bulundu.

Sırp'lar, 2004'teki olaylarda yıkılan kiliselerin çoğunu yeniledi. Kosovada şu anda 160 kilise ve 14 manastır var.

Marko Yakşiç, Kosova Kilisesi projesi ile ilgili şunları söyledi: Kosovalı Arnavut yönetimi, UNESCO'ya katılma kampanyası yaparak Sırp Ortodoks Kilisesi'ne ait olan bütün manastır ve kiliseleri sahiplenmeye ve onları kendi kültürel ve tarihi mirası olarak göstermeye çalışıyor. Buna ek olarak, Kosova'daki Sırp Ortodoks Kilisesi, mülklerinin sürekli olarak Arnavutluk topluluğu tarafından yasadışı kullanımı veya doğrudan gasp edilmesi sorunlarıyla karşı karşıya kalıyor.

Çeşitli uzman değerlendirmelerine göre Kosovadaki Ortodoks Arnavutların sayısı son derece az. Ancak Priştinenin dini yapılara ilgisi tamamen anlaşılabilir: bölgedeki antik kilise ve manastırlar, popüler turistik yapılar olarak UNESCO'nun dünya miras listesine alınmış durumda. Bu yapılar Sırp Ortodoks Kilisesine ait. Şimdilik.

Kosova Bağımsız Kilisesi kurma fikri milliyetçi Arnavut partisi Lëvizja VETËVENDOSJEye ait. Geçen yıl yapılan parlamento seçimlerinde bu hareket, seçmenlerin yüzde 30'undan destek alarak ikinciliğe yerleşti.

Partinin üyelerinden Prizren belediye başkanı Mütahir Haskuka, Facebook hesabından paylaştığı mesajda, VETËVENDOSJEnin ilkesel tutumu, Kosovadaki Ortodoks Kilisesinin Sırp değil, Kosova Kilisesi adını taşıması gerektiğine dayalı ifadelerini kullandı.

Kosova Ortodoks Kilisesi kurmanın taraftarları, tutumlarını Ortodoks Arnavutların haklarını savunmaları gerektiğine dayandırıyor.

Rusya Bilimler Akademisi Slav Araştırmaları Enstitüsü Balkanlar Krizi Araştırma Merkezi Başkanı Yelena Guskova, Sputnike verdiği röportajda, Kosovanın henüz tanınmamış bir bölgesel oluşum olduğunu söyledi. Guskova, Birleşmiş Milletlerde (BM) tüm ülkeler bu projeyi desteklemiyor. Bu nedenle bağımsız Ortodoks kilise kurma planı da, Sırp'ları Kosova parlamentosuna sokma çalışması da Arnavutlara göre Kosova ve Metohyanın tam bağımsızlığına kavuşmasına katkı sunmalı ve tanınmasını hızlandırmalı diye konuştu.

Sırbistandaysa birçok kişi, şimdilik Kosova Kilisesi kurma projesinin senaryosunu, neredeyse tümünde Müslümanların yaşadığı bölgede çok fantastik bularak, ciddiye almıyor.

<https://tr.sputniknews.com/avrupa/201804161033042426-hicbir-yere-gitmeyecegiz-kosoval-ortodokslar-nelerin-hazirliginda/>

Kaynak/Source: